

FOTOREALISMI

Traditionaalinen taide seuraten fotorealismien tyyliä

Appelgrén Aino
Opinnäytetyö

Kuvataiteen koulutus
Kuvataiteilija (AMK)

2022

Kuvataiteen koulutus
Kuvataiteilija

Tekijä	Aino Appelgrén	Vuosi	2022
Ohjaaja(t)	Eija Rajalin		
Työn nimi	Fotorealismi – Traditionaalinen taide seuraten fotorealismien tyyliä		
Sivu- ja liitesivumäärä	41		

Opinnäytetyössäni tutkin traditionaalisen fotorealismien eli valokuvarealismien peruspiirteitä ja perehdyin syvemmin fotorealismien taiteen tyyliin sekä sen sisältöihin. Tutkimuskysymyksenä oli, että miten saan jäljitellyä valokuvasta öljyväriteokseen mahdollisimman identtisen, elävän ja valokuvatarkan lopputuloksen seuraten fotorealismien taiteen tyyliä.

Opinnäytetyöni oli taiteellinen tutkimus, jossa taiteellisen osuuden tutkimisen analyysimenetelmänä käytin formalistista analyysiä. Käytin havainnointia aineiston hankintamenetelmänä sekä valokuvain ja analysoin prosessivaiheita. Raportoin kokeellisen akryyliteoksen sekä lopullisen öljyväriteoksen työvaiheita muistiinpanoihin, hain netistä tutkimustietoa, katsoin opetusvideoita erilaisista maalaustekniikoista ja työskentelytavoista sekä käytin yhden fotorealismien taiteilijan tuotettua dokumenttia osana hankintamenetelmää.

Taiteellinen osuus rakentui kahdesta valokuvarealistisesta muotokuvamaalauksesta, joista yksi oli kokeellinen akryylimaalaus ja toinen öljyvärimaalaus. Tein teokset omien näköhavaintojeni ja maalauskykyjeni mukaan käyttäen referenssinä isoisästäni otettua valokuvaa. Käytin tekemääni kokeellista akryylimaalauksena apuna öljyvärimaalauksen sommittelussa sekä sen hahmottamiseen maalaus pohjalle. Teoksien perimmäisenä tarkoituksena oli kehittää ja syventää omia maalaustaitojani pidemmälle.

Degree Programme in Visual Arts
Bachelor Degree in Culture and Arts

Author	Aino Appelgrén	Year	2022
Supervisor	Eija Rajalin		
Subject of thesis	Photorealism – Traditional art making following the style of photorealism		
Number of pages	41		

In my thesis, I studied the basic features of traditional photorealism and delved deeper into the genre of photorealism and its contents. The research question was: Following a photorealistic art style, how can I imitate a photograph to an oil painting as identical, vivid and photo-accurate? The ultimate purpose of the works was to develop and deepen my own painting skills further.

My thesis was an artistic study in which I used formalist analysis as a method of analysis to explore the artistic component. I used observation as a method of data collection and photographed and analysed the process steps. I reported the stages of work in notes, searched the internet for research information, watched instructional videos and tutorials on different painting techniques and working methods, and used a documentary produced by one of the photorealist artists as part of the acquisition method.

The artistic part of the thesis consisted of two photorealistic portrait paintings, one of which was an experimental acrylic painting and the other an oil painting. I created the works based on my own visual observations and painting skills, using a photograph of my grandfather as a reference. I used the experimental acrylic painting to help me compose the oil painting and sketch the outline on the canvas.

Key words

Photorealism, traditional art, visual art

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 FOTOREALISMI	7
2.1 Fotorealismien välineistö & maalaustekniikka.....	8
2.1 Maalaus pohjista	10
2.1 Fotorealismi omassa elämässäni.....	11
4 TAITEELLINEN PRODUKTIO	13
4.1 Referenssivalokuvan tarina.....	13
4.2 Kokeellinen akryyliteos	15
4.3 Lopullinen öljyväreiteos.....	19
3 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	32
LÄHTEET	36

1 JOHDANTO

Fotorealistiset maalaukset jäljittelevät erittäin yksityiskohtaista ja valokuvatarkkaa lopputulosta, jossa käytetään valokuvaa referenssinä. Fotorealismien tarkoituksena ei ole jäljittää todellisuutta, vaan valokuva toimii teoksen todellisuutena. Fotorealististen teosten työprosessi voi kestää useita kuukausia riippuen teoksen koosta, työvälineistön monipuolisuudesta, tekniikasta, itse taiteilijan kokemuksesta ja ammattitaitoisuudesta maalata realistisesti.

Opinnäytetyöni tarkoituksena on öljyväreillä maalaaminen traditionaalisesti yksi muotokuvamaalaus (koko 65 x 80 cm) isoisästäni jäljitellen fotorealismien taidesuuntausta. Aiheeni seuraa vahvasti myös hyper- ja superrealismien muotoa. Käytän valokuvaa referenssinä, eli teen oman havainnointini valokuvasta todellisuutena. Pysin kiinnittämään erityistä huomiota teoksen yksityiskohtiin, väreihin sekä valokuvatarkkaan lopputulokseen. Kerron myös lyhyesti itse taidemuodosta ja sen peruspiirteistä. Olen harjoitellut fotorealismia nuoresta pitäen ja tehnyt 2 teosta Lapin AMKissa sekä suorittanut kuvataiteen laajan perustutkinnon ja siten saanut hyvän, kokemuksellisen ja ammatillisen pohjan opinnäytetyölleni.

Tulen valokuvaamaan ja raportoimaan työvaiheita tarkasti ja suunnitelmallisesti. Käytän havainnointia aineiston hankintamenetelmänä. Haen netistä tutkimustietoa, sekä katson opetusvideoita erilaisista tekniikoista ja työskentelytavoista. Tarkastelen yhden fotorealistisen taiteilijan teosta eli käytän tuotettua dokumenttia osana hankintamenetelmiä. Teen myös yhden kokeellisen teoksen helpottaen lopullisen teoksen työstämistä ja hahmottamista maalaus pohjalle. Opinnäytetyöni on taiteellinen tutkimus, jossa analyysimenetelmänä teokseeni käytän formalistista analyysiä. Formalistinen analyysi tarkoittaa teoksen muoto-seikkojen tutkimista, kuten esimerkiksi sommittelua, väriä ja tilaa.

Haasteena teoksen tekemisessä on erityisesti aikataulu, sillä työ vie paljon aikaa. Teoksen yksityiskohtia teen erikokoisilla pensseleillä ja pienimmillä teen yksityiskohtiin tarkkaa jälkeä. Se vie paljon aikaa ja vaatii välillä teoksen kuivumisen. Tutkimuskysymyksenä on, että miten saan jäljitettyä valokuvasta öljyväreillä.

riteekseen mahdollisimman identtisen, elävän ja valokuvatarkan lopputuloksen seuraten fotorealismien tyyliä.

2 FOTOREALISMI

Fotorealismi eli valokuvarealismi sai alkunsa Yhdysvalloissa 1960-luvulla, ja levisi sieltä seuraavalla vuosikymmenellä Eurooppaan. (Mankkinen 2016) Fotorealismi on taiteen tyyliä, jossa valokuva toimii teoksen referenssinä ja valokuvaa on tarkoitus jäljittää mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja tarkasti. Fotorealismissa ei ole tarkoitus jäljittää todellisuutta, vaan valokuva toimii todellisuutena. Tuimalan (2022) mukaan kyse on raa'asta näköhavainnon tai valokuvan kopiaimisesta. Oleellista on identtinen ja realistinen lopputulos valokuvaan nähden. Hyper- sekä superrealismi liitetään fotorealismiin tyyliin, vaikka niille on ajan saatossa kehittynyt omia keskittymisen suuntauksia, mutta niillä kuitenkin pätee sama periaate kuin fotorealismissa. (Tieteen Termipankki 2016)

Fotorealistiset teokset voivat olla poliittisesti kantaa ottavia, viestittää tietystä aiheesta ja sanomasta tai sisältää symboliikkaa, mutta pääimmäisenä tuottaa valokuvatarkkaa jälkeä. Taiteilijalla voi olla myös jokin sanoma, jonka hän haluaa teoksellaan välittää. (Tuimala, 2022) Tämä riippuu taiteilijasta ja usein fotorealistiset teokset ovat pelkästään valokuvan mukaisesti työstettyjä. Fotorealistinen kuvataide on monesti ollut poliittisesti sitoutunutta ja kantaaottavaa ja linkittyy kuvataiteen avantgarden perinteeseen (Tieteen Termipankki 2016).

Fotorealistinen maalaaminen on erittäin haasteellista ja taiteilijalla täytyy olla kärsivällisyyttä teoksen tekemiseen. Tähän vaikuttaa teoksen sommittelu ja mitasuhteet ja usein nämä tuottavat haasteita etenkin muotokuvien työstämisessä. Tuimalan (2022) mukaan valokuvatarkasti maalaaminen on armoton taidemuoto. Poikkeamat mallikuvan ja siitä tehdyn piirustuksen tai maalauksen välillä on aika helppo tunnistaa ja jotkut ovat jopa kritisoineet fotorealismia olevan turha taiteen tyyli, sillä valokuvia on jo olemassa.

2.1 Fotorealismien välineistö ja maalaustekniikka

Fotorealististen teoksien työskentelyaika vaihtelee viikoista jopa vuosiin riippuen teoksen koosta, tekniikasta ja kuinka valokuvatarkan lopputuloksen haluaa saavuttaa. Taiteilijan ammattitaitoisuus toimii merkittävänä osana työskentelyä. Mitä enemmän taiteilijalla on teoriapohjaa, ammattitaitoa sekä kokemusta realistisesta maalaamisesta, sitä sujuvampaa teoksen tekeminen on ja maalausjälki pehmeämpää ja huolellista. (Tuimala 2022)

Monipuolisella työvälineistöllä ja etenkin pensseleiden koolla sekä itse maalaus pohjan tai piirustuspaperin laadulla on merkitystä teoksen valmistuksessa. Mittausvälineistöt auttavat sommittelussa ja mittasuhteissa. Viivotin on yksi hyvä mittausvälineistö sekä valööriasteikko. (Tuimala 2022) Valööri tarkoittaa tummuusastetta, jossa piirrettävällä kohteella ja värillä on joko tummia tai vaaleita sävyjä (Paavilainen, 2015).

Maalaussiveltimien laadulla ja koolla on merkitystä teosten työstämisessä. Pie-nillä sekä ohuilla kärkisiveltimillä saa todella yksityiskohtaista ja tarkkaa jälkeä. Niillä voi työstää esimerkiksi hiuksia, pisamia, juonteita tai jopa ihon huokosia. Paksuilla harjaspäillä voi maalata laajempia alueita nopeuttaen työprosessia. Siveltimiä on monenlaisia ja niistä on laaja valikoima kaupoissa. On esimerkiksi harjasivellin eli mutlari, joka on litteäharjaspäinen ja tehty sianharjaksista. Hienoimmat ja kalliit siveltimet ovat käsintehtyjä muun muassa nädänkarvasta tai muista eläinten karvoista tehtyjä siveltimiä. Keinokuitusiveltimien kirjo on erittäin laaja ja niitä saa nykypäivänä jo hyväkuntoisia. Jari Koivisto kertoo, kuinka keinokuitusiveltimien aktiivinen käyttö kuluttaa harjaspäitä nopeasti, koska kuitu kuluu litteäksi ja siveltimien harjaspäät voivat alkaa harottamaan tai jopa kihartumaan ajan myötä. Hän painottaa siveltimien huolellista pesua. (Koivisto 2021b)

Maalausvärien sekoittamista varten on hyvä käyttää apuna palettiveistä. Palettiveitsellä on helppo muun muassa sekoittaa värejä yhteen ja poistaa maalia kankaasta tai maalipaaleteista raaputtamalla pois palettiveitsellä. (Matomäki 2021) Palettiveitsi toimii myös maalausvälineenä, mutta fotorealismissa sitä käytetään pääosin vain värien sekoittamista varten. Öljymaalien käytössä on

hyvä ottaa huomioon niiden vesiliukoisuus, sillä jotkut öljymaalit eivät ole vesiliukoisia. Silloin sekoittamiseen on mahdollista käyttää maalausohennetta. Öljyvärejä ohennetaan niiden käytön helpottamista varten ja siten maalaamisesta tulee helpompaa sekä jäljestä siistimpää. (Mustonen 2020)

Puupaletti (Kuva 1) on hyvä ja yleisin alusta värien sekoittamista varten, sillä silloin taiteilija voi työstää teostaan jopa seisaaltaan. Alustana voi käyttää myös paperipohjaista tai muovipohjaista kertakäyttöpalettia. (Koivisto 2021b) Jari Koivisto (2021b) mainitsee blogissaan puupalettien puhdistamisen tärkeyden ja se on hyvä muistaa jokaisen maalauskerran jälkeen, mutta kertakäyttöisten alustojen kohdalla säästytään tältä.

Kuva 1. Esimerkkikuva puupaletista (Beashandmade 2022)

Fotorealismien tekemisessä on omat haasteensa ja saadakseen taidokkaan työn, on tekniikkaa harjoiteltava runsaasti. Öljyväriyö on aikaa kestävä ja se voi kestää jopa valokuvaa kauemmin. Värit eivät haalistu, kun teos säilytetään oikein. Fotorealistiset taiteilijat ovat usein kriittisiä teoksistaan ja haluavat saavuttaa mahdollisimman identtisen lopputuloksen ja lopettavat vasta silloin, kun teokset ovat taiteilijoiden mielestä valmiita. (Tuimala 2022) Tuomaksen (2022) mukaan fotorealistiset teokset ovat usein hyvin siistejä ja maalausjälki pehmeää, eikä teoksissa ole selkeitä pensseleiden jälkiä.

2.2 Maalaus pohjista

Erikokoisia ja hyvänlaatuisia maalaus pohjia (kuva 2) saa valmiiksi pingotettuina kaikista taideliikkeistä sekä muutamista tavarakaupoista. Kangaspohjien lisäksi, maalausmateriaaleja on saatava monenlaisia kuten esimerkiksi puulevyt, vaneri ja kuitulevyt. Kuitulevyjä ovat kovalevyt tai pahvit. (Koivisto 2021b) Kovalevyjä Koivisto (2021b) suosittelee käyttämään, jos henkilö tekee taidetta harrastemielisessä, koska kovalevyt ovat edullisempia kangaspohjiin verrattuna.

Kuva 2. HanArt Pinko maalaus pohjia

Taiteilijalla on myös mahdollisuus tehdä itse maalaus pohjansa tilaamalla puusepältä kiilapuut (kuva 3) mittatilaustyönä. Itse tehtyä maalaus pohjaa varten tarvitaan taulukankaaksi tarkoitettua hyvänlaatuista kangasta, liimaseosta, niittipyssy, vasara, pohjustusainetta (gesso) sekä leveä sivellin. Maalaus pohjan kankaana käytetään yleensä palttinasidoksista pellavaa tai korkealaatuista puuvillaa, koska ne kestävät parhaiten. (Koivisto 2021d)

Kuva 3. Esimerkki maalauspohjien kiilapuista

Kiilapuut kiinnitetään kulmista kiinni toisiinsa, jonka jälkeen on hyvä käyttää vasaraa apuna tiukan kiinnityksen varmistamiseksi. Kangas pingotetaan kiilapuille niittipyssyn avulla. Tarvittaessa voi käyttää kangaskiristyspihtejä. (Häkli, 2015). Kangasta ei suositella niittämään liian tiukalle, sillä liimaseos kiristää kangasta kuivessaan pohjalle. Kangas käsitellään liimaseoksella ja se sivellään kankaaseen kahteen kertaan, jotta varmistetaan kankaan vähäinen imevyys pohjustusainetta lisätessä. (Koivisto 2021d) Liimaseoksen kuivumisen jälkeen lisätään lopuksi gesso eli pohjustusainetta, jonka jälkeen maalauspohja on valmis maalattavaksi. (Koivisto 2021d)

2.3 Fotorealismi omassa elämässäni

Olen harjoittanut ja opiskellut aktiivisesti ja monipuolisesti taidetta lapsesta (5v) lähtien itsenäisesti kotona sekä kuvataidekoulussa. Olen suorittanut kuvataiteen laajan perustutkinnon Keminmaan Kivalojen seutuopistolla. Kuvataidekoulu on auttanut minua löytämään ja kehittämään oman taiteellista ilmaisuni ja Lapin ammattikorkeakoulu on auttanut syventämään ammatillista pohjaa. Olen saanut hyvän, kokemuksellisen ja ammatillisen pohjan tulevaisuuttani varten taiteen alalla.

Olen aina ollut hyvin kiinnostunut fotorealismista ja aloitin harjoittelun hyvin nuorena. Huomasin, kuinka keskityin pelkästään vain muotokuvien piirtämiseen ja maalaamiseen, mutta tein myös teoksia käyttäen hyödyksi erilaisia maalausvälineitä ja kokeillut aktiivisesti erilaisia maalaustekniikoita monipuolistaen sekä laajentaen osaamistani. Olen maalannut 2 fotorealistista teosta Tornion Lapin Ammattikorkeakoulussa sekä piirtänyt muotokuvatilaustöitä fotorealismien tyyliin mukaan. Oma taiteellinen ilmaisuni ja tekniikkani on kehittynyt huomattavasti vuosien varrella ja tarkoituksena on syventää taitojani pidemmälle tämän opin- näytetyöni avulla.

Vapaa-ajalla olen opiskellut ja katsonut erilaisia opetusvideoita, miten maalata fotorealismien tyyliin ja tarkastellut muutamia taidete- lejä sosiaalisessa medias- sa. Minua on kiehtonut se, kuinka fotorealismien taiteilijat pystyvät luomaan valo- kuvatarkkaa, pehmeää ja yksityiskohtaista jälkeä käyttäen vain erilaisia kyniä tai pensseleitä työvälineinä.

Scott Waddell on yksi keskeisimmistä fotorealismien taiteilijoista, joka on inspi- roinut minua monta vuotta. Scott Waddell (kuva 4) on kansainvälisesti tunnettu figuratiivinen taiteilija. (Muddy Colors 2021) Hänen teoksissa on todella pehmeä ja tasainen jälki ja hän on keskittynyt juuri fotorealismien tyyliin maala- ten öljyväreillä muotokuvia. Teoksissa ei näy lainkaan pensseleiden vedot ja teok- set ovat valokuvatarkasti ja yksityiskohtaisesti työstettyjä, sommittelultaan tasa- painoisia, kolmiulotteisia sekä värisävyiltään realistisia. Waddell osaa käyttää teoksissaan tilaa hyödyksi. (Kuva 5) Hän käyttää laajasti ja monipuolisesti eri- laisia työvälineitä. Hänen teostensa koot vaihtelevat, mutta eniten hänellä on

todella suuria teoksia, jopa monta metriä leveitä ja pitkiä. Hän mittaa ja tekee itse maalauspohjansa sekä niiden pohjustuksen.

Kuva 4. Valokuva Scott Waddellista (Muddy Colors 2021a)

Kuva 5. Yksi Scott Waddellin teoksista (Muddy Colors 2021b)

3 TAITEELLINEN PRODUKTIO

3.1 Referenssivalokuvan tarina

Valokuva, jota käytän referenssinä teoksiani varten, on otettu ukistani (äitini isä) vuonna 2008, kun vierailimme äitini ja sisarieni kanssa ukin ja minun isoäitini luona. (Kuva 6). Kuva on otettu loppukesästä Kuhmossa. Maitohorsmakukat kukkivat taustalla ja silloin oli erityisen lämmintä. Ukki odotti meitä kylään ja hän seiso punaisen verstaan edessä vastassa. Sisareni oli saanut syntymäpäivälahjaksi järjestelmäkameran ja äitini halusi kokeilla sitä. Hän käytti salamaa, vaikka oli päivä. Siksi kuvassa ei näy varjoja kasvoilla. Salaman käyttö näkyy silmälaseissa kirkkaana alueena ja se laajenee sankoihin asti.

Kuva 6. Valokuva isoisästäni, Toivo

Punaisessa verstaassa ukki veisti ja teki puuveneitä. Ammatiltaan hän oli yrittäjä. Kuvasta ja ukin ilmeestä näkyy se rakkaus, ilo ja riemu, mitä ukki koki näh-

dessään lapsensa ja lapsenlapsensa pitkästä ajasta. Ukkia ei haitannut koskaan se, että hänestä otettiin kuvia. Hän ei pelännyt kameraa. Muistan aina hänen lämpimän katseensa ja leveän hymynsä, kun hän katsoi meitä. Kun ukki hymyili, hänen silmänsä myös hymyilivät. Kuvasta näkyy ukin persoonallisuus, joka oli leppoisa, hauska, rakastava ja huolehtivainen.

Ukki käytti lempipaitansa aina lähes loppuun. Niistä tuli pehmeitä ja mukavan tuntuksia. Sen voi nähdä kuvasta. Sininen oli hänen lempiväriensä. Kuvassa näkyy myös isoäitini ompelemat valkoiset napinlävet mukavasti.

Taustalla näkyy isoäitini viljelemä mansikkamaa, jonka voi huomata valokuvan oikealta reunalta. Nurmikko, metsä sekä pensaikot vihertävät kauniisti kuvassa, joka luo väriteorian mukaan hyvän kontrastin maitohorsmien sekä punertavan verstaan kanssa. Punainen ja vihreä tukevat toisiaan, sillä ne ovat vastavärit ja korostavat toinen toisiaan.

Halusin ikuistaa juuri tämän valokuvan opinnäytetyöhöni. Kuvalla on minulle suuri merkitys. Ukin kaunis muisto elää minussa ja hänen rakkautensa antaa minulle voimaa ja tukea elämäni edelleenkin, vaikka menetimme hänet 11 vuotta sitten hyvin äkillisesti. Se muistuttaa siitä, miten tärkeää on se, että kohtelemme toisiamme kauniisti ja rakastavasti. Ehkäpä ukki katsoo sieltä jostain tekemisiäni ja hymyilee juuri noin, kuten tuossa kuvassa.

3.2 Kokeellinen akryyliteos

Kokeellista akryylimaalausta varten olin hankkinut 27 x 35 cm kokoisen maalaus pohjan, ja aloitin luonnostelun isoisan valokuvaa käyttäen referenssinä. Maalausta varten olin hankkinut myös muutaman uuden pensselin. Kokeellisen teoksen tarkoituksena on auttaa lopullisen öljyvärитеoksen hahmottamisessa maalaus pohjalle ja saada siten selkeämpi kuva mittasuhteista, värien kontrastista, sekä sävyistä että valööristä. Kokeellinen teos ei keskity liikaa yksityiskohtiin, vaan auttaa edellä mainitusti teoksen hahmottamisessa ja lisäksi se säästää paljon aikaa lopullista öljyvärimaalausta työstäessäni. Kokeellisen teoksen maalaus pohjan, sekä pensseleiden koko vaikuttaa teoksen yksityiskohtiin. Mitä pienempi teoksen koko on, sitä haasteellisempaa on yksityiskohtien tekeminen.

Kokeellisessa teoksessa on otettava huomioon erityisesti akryylivärien nopea kuivuminen, jonka olen huomannut akryyliväreillä maalaamisella. Tämä tuottaa haasteita värien sekoittamisessa. Tietyn värisävyn ylläpitämisessä ja näiden ominaisuuksien vuoksi jälki ei tule olemaan yhtä pehmeää ja tasaista kuin öljyväreillä maalaaminen. Pienempien yksityiskohtien maalaamista varten voi käyttää akryylimusteita tai akryylitusseja. (Koivisto 2021a) Akryylimusteella saa työstettyä teräviä viivoja ja jos taiteilija haluaa käyttää teoksessaan valutustekniikkaa, akryylivärien sekaan suositellaan käyttämään tasoittavaa akryylimediumia eli Pouring Medium. (Koivisto 2021a)

Aloitin maalaamisen sinertävistä sävyistä eli taivaasta. Jatkoin seuraavaksi puseroon ja sitten maalasin lippalakin. Tämän jälkeen jatkoin taustan maalaamista. Sinertäviin värisävyihin käytin ultramariinin sävyistä akryyliväriä, johon yhdistin mustaa vivahdetta tehden siitä harmahtavan sävyisen imitoiden valokuvassa olevan taivaan ja paidan väriä. Huomasin, että väri jatkui myös lippalakissa, joten päätin lisätä saman värisävyn siihen. Tällä kertaa lisäsin enemmän mustaa väriä tehden siitä lähes harmaan sävyisen jatkaen kontrastin tekemistä kokeelliseen teokseen. (Kuva 7)

Kuva 7. Työprosessivaiheita

Maalasin ukin lippalakissa olevan "Kara" logon ultramariinin sinertävällä sävyllä, mutta korjasin sen jälkeinpäin valokuvan mukaisesti turkoosiin taittuvalla akryylivärillä. Aluksi ajattelin, että jättäisin sen ultramariinin sävyiseksi, mutta se jäi vaivaamaan minua ja päätin maalata sen imitoiden valokuvassa olevaa värisävyä eli turkoosin sinertävää sävyä. Setäni toivomusten mukaisesti, jätän lippalakissa olevan "Kara" yrityksen logon kokonaan pois lopullisesta öljyvärimaalauksesta tekijänoikeuksien ja mainonnan vuoksi. Tulen maalaamaan teoksen ilman logoa.

Minulla on kokemusta maiseman maalaamisesta mm. akryyli-, öljy- ja akvarelliväreillä, mutta olen vuosien varrella keskittynyt enemmän ihmiskasvojen työstämiseen ja piirustustaitoni kehittämiseen. Kokeellisen akryyliteoksen taustan maalaaminen mm. punainen verstaas, pensas vasemmassa nurkassa, metsä sekä nurmikko eivät kuitenkaan tuottaneet vaikeuksia ja päätin, että keskityn niihin tarkemmin lopullisessa öljyvärimaalauksessa, sillä kokeellisen teoksen tarkoituksena on olla pohjamallina.

Halusin jättää kasvojen maalaamisen viimeiseksi, sillä tähän osioon tarvitsen runsaasti eri värisävyjä, työstäminen vie enemmän aikaa ja on haasteellisempi. Tähän vaikuttaa kasvojen yksityiskohdat, värisävyjen sekoittaminen ja tietyn värisävyn saavuttaminen, valöörit, kerrostaminen sekä akryylivärien nopea kuivuminen. Kasvojen mahdollisimman identtistä värisävyä ja väriteoriaa (ks. Koo-

kas 2022) varten sekoitin yhteen valkoista, punaista, keltaista ja ultramariinin sinistä värisävyä. Olin havainnut, kuinka ultramariini säilyttää värin kontrastin ja neutraloi punertavaa tai kellertävää värisävyä. (Kuva 8)

Kuva 8. Ihonvärin sekoittaminen

Maalaamisen aloitin kasvojen varjoalueista jatkaen muille kasvojen alueille. Päätin jättää kerrostamisen vähemmälle, sillä vuosien varrella olen huomannut, kuinka akryyliväreillä kerrostaminen on hieman haasteellisempaa värien nopean kuivumisen johdosta ja usein alla olevalla värillä on taipumus paistaa alta, joka voi vaikuttaa lopputulokseen negatiivisella tavalla. Maalausjälki ei ole yhtä pehmeä kuin öljyväreillä työstäminen. (Kuva 9 ja kuva 10)

Kuva 9. Prosessivaiheet kuvina

Kuva 10. Kokeellisen akryyliteoksen lopputulos

3.3 Lopullinen öljyvärimaalaus

Kokeellisen akryyliteoksen jälkeen aloin suunnittelemaan ja työstämään lopullista öljyvärimaalausta, jonka koko on 50X80CM. Öljyväri koostuu yleisesti öljystä ja pigmentistä, jossa öljyä käytetään öljyvärin sidosaineena ja pigmentti on jauhetta. (Mustonen 2020) Maaluspohja oli valmiiksi pohjustettu ja käytin öljyvärejä sekä hajustamatonta maalusoehennettä öljyväreiden sekoittamisen yhteydessä. Emmi Mustosen (2020) mukaan öljyväreiden maalusoehenne ohentaa sekä muuttaa öljyväreiden koostumusta ja niillä vaikutetaan öljyväreiden kuivumisaikaan ja ne voivat olla myös vaarallisia sen jälkeen, kun ohenteet ovat haihtuneet ilmaan.

Käytin kokeellista teosta pohjamallina ja apuna sommittelua varten, sekä kirjasin työn vaiheita muistiinpanoihin. Öljymaalausta varten olin hankkinut uusia erikokoisia pensseleitä ja muita materiaaleja helpottaakseni työstämistä (Kuva 11), sekä saadakseni mahdollisimman identtisen lopputuloksen. Käytin valokuvaa referenssinä. Otin aktiivisesti kuvia eri prosessivaiheista.

Kuva 11. Työvälineet

Ensimmäisenä mittasin kokeellisesta teoksesta etäisyyksiä mm. vasemmasta korvasta vasempaan reunaan, lippalakista yläreunaan, kaulan, silmien ja hartioiden välietäisyydet toisiinsa yms. Tämä auttaa sommittelussa. Lisäksi on saatava mahdollisimmat tarkat mitat ja koot lopullisen teoksen pohjapiirustusta varten. Huomasin tämän prosessin olevan aikaa vievää ja vanhaan malliin tehtyä. Halusin kokeilla uutta, joten päätin sommitella ja luonnostella ukin maalaus pohjaan ilman kokeellisen teoksen mittauksia. Silmän ja käden yhteistyön toimivuus osoittautui kannattavaksi. (Kuva 12)

Kuva 12. Pohjapiirros

Kasvojen koko sekä silmien alue tuotti vaikeuksia, sillä olen tottunut piirtämään A3- ja A4-kokoisille papereille. Minun piti miettiä ja sommitella laajemmassa mittakaavassa. Teoksen koko on 65 cm X 80 cm. Lopullisen teoksen mittasuhteet vastasivat enemmän valokuvan mittasuhteita, joten lopputuloksesta tuli mieluinen. Haasteellisuuden vuoksi, pohjapiirustukseen meni yksi kokonainen päivä.

Pohjapiirustuksen jälkeen maalasin ensimmäisen kerroksen vihreän sävyisellä öljymaalilla ja käytin tässä osiossa leveäharjaspäistä pensseliä. (Kuva 13) Sekoitin yhteen ultramariinin sinistä sekä sitruunan väristä keltaista. Käytin maa-
lausohennetta sekoittaakseni öljyvärit yhteen. (Kuva 14) Öljyvärit eivät ole vesi-
liukoisia, joten tämä on oleellinen aine maalatessani teosta ja sekoittaessani
värejä yhteen. Huomasin, kuinka pohjasävy oli tasainen. Oli haasteellista erot-
taa lyijykynän viivat, joten päätin lisätä valööriä pohjakerrokseen. Korostin vaa-
leampia osia poistamalla pohjaväriä ja lisäsin tummempaa sävyä varjokohtiin.
Huomasin, että tämä lisäsi kontrastia pohjakerrokseen ja näin oli helpompi erot-
taa lyijykynän viivat.

Kuva 13. Pohjakerroksen maalaamisen aloitus keinokuitusiveltimellä

Kuva 14. Maalausohenteen ja öljyvärien yhdistelmä

Käytän yleensä "burnt sierra" öljyväriä, kun maalaan teoksia. Se on värisävyllään punertavan ruskea, mutta tällä kertaa päätin kokeilla uutta sävyä. Vihreä pohjasävy on yleisin, jota käytetään ensimmäisen kerroksen pohjasävyinä, mutta yleisesti ei ole väliä, minkä sävyn päättää valita. Kuvasta voidaan huomata, kuinka vihreä sävy on dominoiva, joten tämä oli yksi syy, miksi valitsin sen.

Pohjaväri nopeuttaa teoksen työstämistä ja auttaa teoksen aloittamisessa, sillä keskisävy on jo hahmoteltu. Tämän avulla ei tarvitse miettiä maalaus pohjan valkoisia kohtia, jotka saattavat näkyä teoksesta läpi. Ne vievät paljon huomiota kohdista, joita on korostettu vaalealla sävyllä. Pohjavärillä on vaikutusta teoksen ilmavuuteen ja vihertävän sävyn voi antaa suodattua teoksesta läpi. (Kuva 16)

Kuva 16. Pohjavärin lopputulos

Ensimmäisen pohjasävyyn jälkeen annoin teoksen kuivua pari päivää, sillä maalausohenne öljyväreiden kanssa hidasti maalauksen kuivumista. (ks. Mustonen 2020). Huomasin, kuinka teoksesta lähti vihreää väriä sormella pyyhkäisemällä jopa kahden päivän jälkeen, joten päätin pyyhkiä paperilla ylimääräiset pois. Väri olisi tarttunut uuteen kerrokseen, joka olisi vaikuttanut värisävyyn. (Mustonen 2020). Tämän jälkeen aloin maalaamaan muita kerroksia.

Aloitin ensin taivaan maalaamisen ja jatkoin siitä kasvoihin. (Kuva 17) Valokuvassa taivas näyttää todella vaalealta auringon- sekä salamavalon vuoksi ja pilviä on vaikea erottaa. Keskitys on enemmän kasvojen alueella, ja päätin lisätä kontrastia teokseen jättäen taivaan sinertävän sävyiseksi, sekä lisäten enemmän pilviä joukkoon. Taivaan maalaamiseen käytin ultramariinin sinistä ja sekoitin joukkoon ”titanium” valkoista. Sain sävyt toimimaan keskenään. Huomasin, kuinka pilvet sulautuivat sinisen värin kanssa, joten päätin antaa taivaan kuivua pari päivää ja keskittyä kasvojen ensimmäisen kerroksen työstämiseen.

Kuva 17. Taivaan maalaaminen

Kasvojen maalaamista olin odottanut eniten, sillä minulla on kokemusta muotokuvien maalaamisesta öljyväreillä. Se on aina yhtä vaativaa, mutta myös palkitsevaa, kun saa sävyt ja mittasuhteet toimimaan keskenään. Kasvojen ihosävyä varten sekoitin ultramariinin sinistä, punaista, keltaista sekä punertavan ruskeaa sävyä yhteen ja sain replikoitua samansävyisen ihonvärin, kuin valokuvassa. Käytin myös maalausohennetta ohentaakseni öljyvärien paksua rakennetta.

Maalatessani kasvoja pyörivin liikkein huomasin, kuinka maalausjälki oli pehmeää ja ihonsävystä tuli tasainen. Valokuvassa ukilla on punoittavan väriset posket ja punaisuutta on myös nenän sekä rintakehän alueella. Tarkoituksena oli saada iho näyttämään mahdollisimman pehmeältä ja realistiselta valokuvaan nähden. Maalasin ensin ihon neutraalilla värisävyllä eli vaaleanpunaisen sekä beigen sekoituksella. Tämän jälkeen sekoittelin punertavaa sävyä yhdessä neutraalin sävyn kanssa luoden illuusion ihon realistisuudesta ja punertavuudesta. Maalaaminen oli mieluista ja sain tehtyä kasvojen ensimmäisen kerroksen aikataulun mukaisesti.

Pohjustin myös kulmakarvat, ukin hiukset sekä viikset valmiiksi, jotta vaaleat viikset ja hiukset erottuvat paremmin ja jotta alla on jo valmiiksi määritelty pohjasävy. Pohjustin silmälasit tummanharmaalla värisävyllä sekä aloitin taustan ja paidan ensimmäisen kerroksen maalaamista. Silmät pohjustin tumman sinisellä pohjasävyllä. (Kuva 18)

Kuva 18. Kasvojen työstäminen

Kasvoja maalatessani huomasin, kuinka nenän koko ei vastannut valokuvassa olevaa kokoa. Nenän kaventaminen tuotti vaikeuksia, sillä olin piirtänyt pohjaluonnoksen valmiiksi aikaisemmin. Nenän kaventaminen tarkoitti sitä, että minun piti kaventaa myös silmälasia ja tämä tuntui epäluontevalta. Päätin kuitenkin tarttua haasteeseen ja kokeilin kaventaa nenää sekä silmälasia ja tarkastella prosessia. Onnistuin kaventamaan nenän sekä silmälasit nenänvarren alueelta mallikkaasti ja tämä prosessi ei vaikuttanut lopputulokseen negatiivisella tavalla ja vastasi mallikuvaa. (Kuva 19)

Kuva 19. Kasvojen viimeistelyä

Viiksien, kulmakarvojen ja hiusten tarkkaa maalaamista varten, olin hankkinut pensselin, jossa oli erittäin ohut harjaspää. (Kuva 20) Huomasin, kuinka jälki näytti siistiltä ja pystyin työstämään erittäin yksityiskohtaista jälkeä kasvojen alueella. Maalasin tällä kyseisellä pensselillä myös silmälasit sekä ukin hiukset. Käytin maalausohennetta. Korostin vaalealla värisävyllä mm. poskipäitä, otsan aluetta, silmäluomia, silmälaseja, kaulan sekä leuan juonteita, hiuksia sekä nenän päätä. (kuva 17) Ukin korvien takaa näkyvät hiukset päätin maalata vasta sen jälkeen, kun punainen versta ja tausta olivat kuivuneet.

Kuva 20. Tarkempi kuva ohuesta kärkisiveltimestä

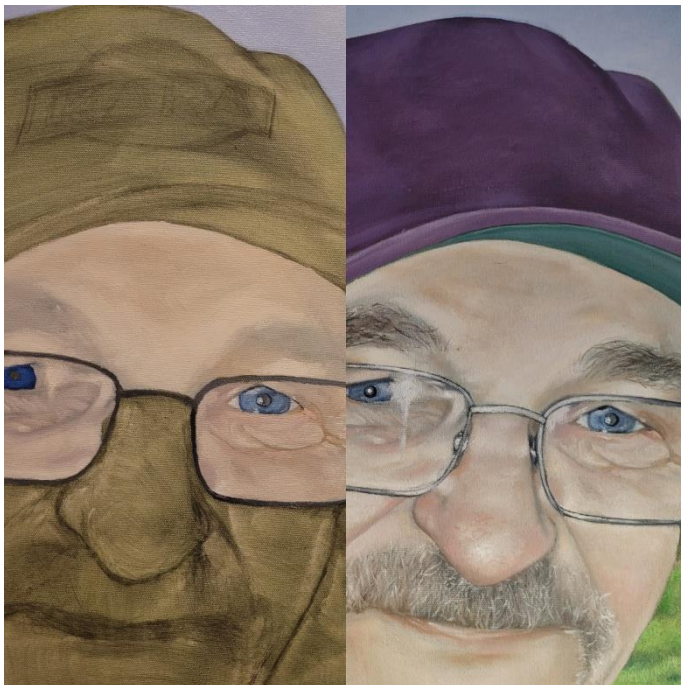
Referenssivalokuva on otettu salamavalolla, joten lisäsin silmälaseihin vielä salamavalon välähdyksen viimeistelläkseni kasvojen alueen. Lisäsin myöhemmin viikset teokseen. Pohjakerroksen ansiosta pystyin hahmottamaan paremmin viiksien paikan. Minun ei myöskään tarvinnut lisätä varjoja viiksien alueella tumman pohjasävyn ansiosta. Ukillä on valokuvassa vaalean harmaat viikset, jotka viimeistelin valkoisella värisävyllä korostaakseni niitä valokuvan mukaisesti. Ohuen pensselin ansiosta, maalausjäljestä tuli siisti ja yksityiskohtaisesti tarkka.

Ukilla on valokuvassa harmaan sinertävän värinen lippalakki päässä. Lippalakin etuosassa on puuyrityksen logo. Toivomusten ja tekijänoikeuksien vuoksi päätin poistaa logon lopullisesta teoksesta ja päätin maalata lippalakin kahdella eri värisävyllä. Ultramariinin sinisen sijaan valitsin lippalakille violetin sävyisen värin. Halusin lisätä siihen symboliikkaa. Violetti väri symboloi erityisesti kuninkaallisuutta, fyysistä ja hengellistä yhdistymistä, mystiikkaa, toivoa, viisautta, valaistumista, sekä vanhaa henkistä tietoa. (Kuparikettu 2019). Kuparikettu

mainitsee blogissaan, kuinka violetilla värillä on positiivinen vaikutus lisätä henkisyttä ja ruhtinaallisuutta. Violetilla on myös melankolinen tarkoitus ja sitä pidetään haavoittuvuuden, katumuksen ja surun värinä. (Siistonen 2016)

Päätin valita violetin värin, sillä se kuvastaa hyvin ukin herkkää, kilttiä, lämmintä ja viisasta sielua, jonka voi tuntea valokuvaa katsoessa. Hän oli älykäs, huumorintajuinen ja todella luova persoona. Ukin nimi oli Toivo ja toivo on yksi violetin värin symboliikoista. Halusin valita violetin värin, sillä se kuvastaa myös surua, jonka meidän täytyi kokea perheessäni, kun menetimme hänet liian varhain. Ukin menetys oli meille kaikille kova ja raskas, mutta hänen muistonsa elää meissä ikuisesti.

Lippalakin violetti värisävy ei vastaa mallikuvassa olevaa sävyä, mutta kuten edellä mainitsin, siihen oli tarkoitus lisätä symboliikkaa. Tämä tekee teoksesta enemmän henkilökohtaisemman, joka tuo teokseen mielenkiintoa, tarinankerontaa ja syvempää tarkoitusta. Lipan alle valitsin turkoosin värisävyn, sillä se tuo mielenkiintoista kontrastia teokseen. (Kuva 21). Olin tyytyväinen lopputulokseen.

Kuva 21. Ennen ja jälkeen vertauskuva

Seuraavaksi lähdin työstämään kauluspaitaa. Valokuvassa kauluspaidan väri on harmahtavan sininen, mutta päätin valita vihreään taittuvan sinisen vä-

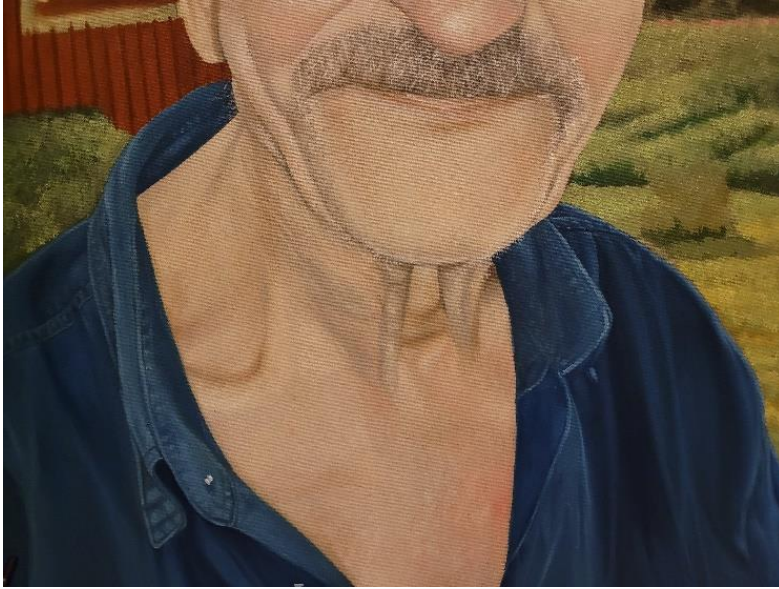
risävyn, koska halusin lisätä kontrastia teokseen. Halusin kokeilla ja nähdä, mitä tämä kyseinen värisävy näyttää, kun olen saanut maalattua kauluspaidan.

Kauluspaidan maalaamiseen käytin aktiivisesti erikokoisia pensseleitä. Isoihin alueisiin ja paidan varjojen maalaamiseen käytin keskikokoista siroa pensseliä, jonka harjaspää kapeni kohti kärkeä. Tällä pensselillä sain maalattua siistiä ja tasaista jälkeä. Pienellä kapealla kärkipensselillä maalasin pieniä yksityiskohtia, kuten esimerkiksi isoäidin ompelamat valkoiset napinlävet paidassa ja ompelujäljet hartioiden alueella sekä kauluksessa. (Kuva 22)

Kuva 22. Prosessikuva

Salamavalon ansiosta kauluspaidassa on runsaasti eri kohokohtia ja varjoalueita ja nämä oli tarkoitus maalata teokseen mahdollisimman identtisesti valokuvaan nähden. Haasteena oli luoda kauluspaitaan syvyyden tunnetta ja saada kauluspaita näyttämään käsin kosketeltavalta. Työstäminen eteni mallikkaasti ja olin tyytyväinen kauluspaidan lopputulokseen sekä valitsemani vihertävän siniseen väriin. Tämä väri tuo kontrastia teokseen ja erottuu hyvin maalauksessa. (Kuva 23)

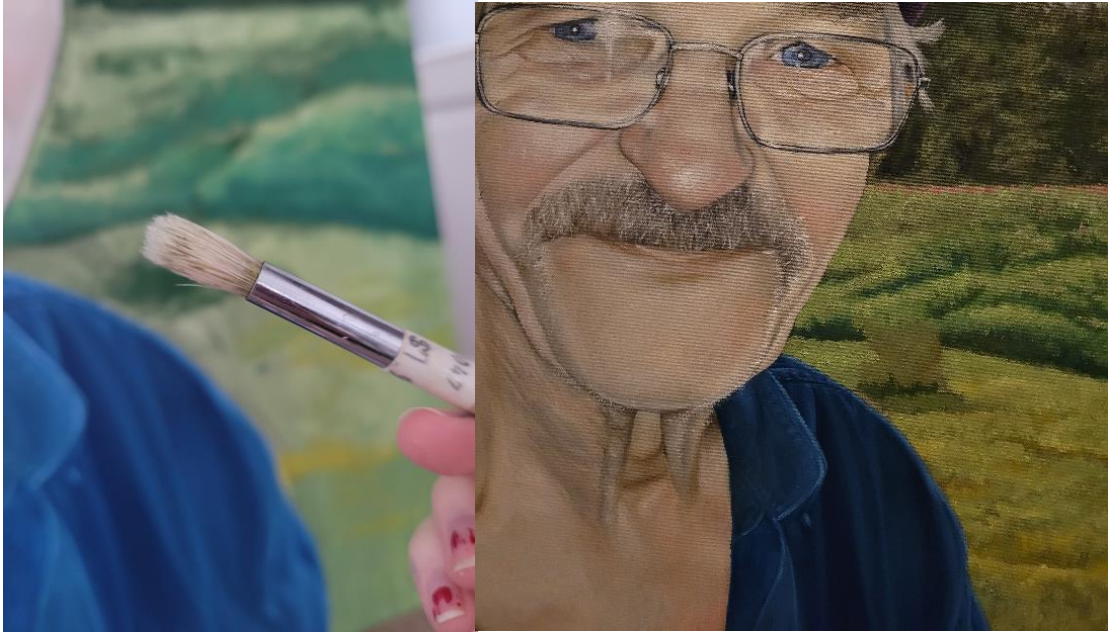
Kuva 23. Valokuva kauluspaidan lopputuloksesta

Taustan maalaaminen oli yksi suurimmista haasteista ottaen huomioon mm. taustan koon koko teoksen mittakaavassa sekä nurmikon, pensaiden, mansikkamaan ja metsän yksityiskohtien työstämisen sekä realistisuuden saavuttamisen. Taustan maalaamiseen meni runsaasti aikaa ja keskityin työstämään sitä n. yhden kuukauden ajan. Pääsin työstämään teosta eteenpäin valmiin pohjatyön ansiosta, jonka olin maalannut teoksen alkuvaiheessa. Taustan maalaamiseen käytin leveäharjaspäistä pensseliä, joka tehosti ja nopeutti taustan maalaamista eteenpäin mallikkaasti.

Valokuvan (kuva 6) mukaan, nurmikon väri vaihtelee ja väri ei ole pelkästään puhtaan ja tasaisen vihreän sävyinen, vaan siinä on myös okran värisävyjä sekä vihreän eri tummuusasteikkoja eli tummia ja vaaleita alueita. Okran sävy nurmikossa ei ole dominoiva, vaan se tulee ikään kuin vihreän nurmikon läpi. Tämä tuo haasteita nurmikon ja pensaiden työstämiseen, sekä oikeiden värisävyjen löytymiseen realistiseen maalaukseeni.

Maalasin nurmikon, pensaat ja mansikkamaan toisen kerroksen pyöreäharjaspäisellä pensselillä. (Kuva 24) Tällä kyseisellä pensselillä sain hahmoteltua nurmikon, pensaan ja mansikkamaan selvemmäksi ja pystyin erottamaan mansikkamaan pensaikosta, sekä lisäsin vihreän eri tummuusasteikkoa mansikkamaan. Jatkoin leveäharjaspäisellä pensselillä, kunnes olin tyytyväinen. Päätin maalata taustalla olevan metsän samalla pensselillä, koska sen epätasainen

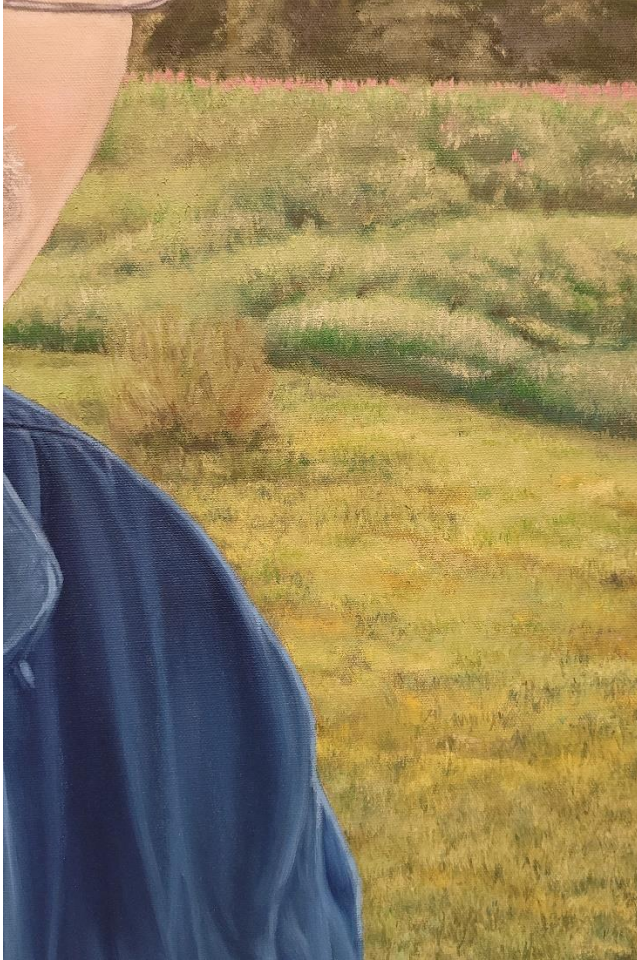
harjaspää antoi uskottavan sekä realistisen maalausjäljen. Illuusio realistisesta metsästä toteutui tällä maalausvälineellä. (Kuva 24)

Kuva 24. Valokuva pyöreäharjaspäisestä pensselistä ja prosessikuva

Seuraavaksi jatkoin yksityiskohtien työstämistä sirolla pienellä kärkiharjaspäisellä pensselillä mm. pinkin väriset maitohorsmat taustalla, nurmikko sekä mansikkamaa. Valokuvan mukaan nurmikon vihreä sävy taittuu enemmän kirkkaan limen puolelle, mutta mitä lähemmäs mansikkamaata tullaan, sitä keltaisemmaksi nurmikon sävy muuttuu. Tämä tuotti haasteita, koska oli haasteellista löytää oikea värisävy ja saada keltaisen vihreä, sekä limen vihreä väri näyttämään yhtenäiseltä nurmikolla.

Nurmikkoa maalatessa huomasin, kuinka oli tärkeää ottaa huomioon nurmikon epätasaisuus. Oli tärkeää, että maalasin jokaisen siveltimen vedon eri suuntaan, koska se lisäsi enemmän uskottavuutta ja nurmikko alkoi näyttämään valokuvarealistiselta. Maalasin nurmikkoa monta kerrosta, kunnes olin tyytyväinen lopputulokseen. Maalausjäljestä tuli yhtenäinen ja tasainen mansikkamaan kanssa. Lisäsin vielä lopuksi kohokohtia kuusimetsään, penssiin, sekä mansikkamaahan, eli kerrostin vaalean vihreää värisävyä korostaen niitä enemmän ja viimeistelläkseni taustan työstämisen. (Kuva 26) Maalasin ukin paidan reunat vaalean sinisellä sävyllä, jotta teoksesta tulisi kolmiulotteinen.

Kuva 26. Nurmikon ja pensaiden lopputulos

Punaisen verstaan työstämistä varten olin maalannut pohjavärin valmiiksi. Koh-tasin monia haasteita punaista verstaasta maalatessani mm. katon oikean vä-risävyn löytäminen. Lisäksi verstaan pohjatyö kuivui hitaasti. Seinän maalaa-minen oli tarkkaa, koska tein sen vapaalla kädellä suorin vedoin. En ollut myös tyytyväinen ukin takana olevan pensaan väriin ja sen työstämistä varten, minun piti odottaa verstaan kuivumista. Muuten vihreä väri olisi sekoittunut punaisen kanssa ja lopputuloksesta olisi tullut sotkuinen ja epätasainen.

Verstaan puuseinän maalasin tehden tumman punaisia viivoja ja sen jälkeen maalasin puupaneelit astetta kirkkaammalla punaisella värillä. Lisäsin puupa-neeleihin valööriä, eli astetta tummempia kohtia imitoiden mallikuvaa ja työstä-en realistisen näköisen lopputuloksen. Maalasin ikkunan laidat valkoisella, ka-ton reunan harmaalla ja annoin kuivua yhden päivän. (Kuva 27)

Kuva 27. Punaisen verstaan työstäminen

Seuraavana päivänä maalasin punaisen verstaan loppuun. Lisäsin puupaneelisiin enemmän kontrastia ja maalasin verstaan puupaneeliseinän yläpuolen tumman punaisella sävyllä, jotta verstaaseen tuli kolmiulotteinen illuusio. Viimeistelin ikkunan ja siistin ikkunan laidat titaniumin valkoisella värillä. Lisäsin ikkunan yläpuolelle tumman harmaata maalia, jotta se olisi yhtenäinen paneeliseinän kanssa.

Siistin verstaan peltikaton laidan valkoisella ja harmaalla värisävyllä. Kuivumisen jälkeen, aloin työstämään peltikaton yksityiskohtia käyttäen siroa pientä pensseliä työvälineenä. Maalasin peltikaton reunat mallikuvan mukaisesti, jonka jälkeen lisäsin peltikaton reunojen alle tumman harmaata sävyä kolmiulotteisuuden ja kontrastin luomiseksi. Maalasin loput peltikatosta ilman suuria ongelmia ja sain sen valmiiksi ajoissa. (Kuva 28)

Kuva 28. Punaisen verstaan lopputulos

Teoksen loppuvaiheessa, lisäsin kahden kuusen kärjet peltikaton yläpuolelle imitoiden mallikuvaa. Maalasin pienellä sirolla pensselillä ukin hiuskarvat korvan taakse, vaihdoin verstaan edessä olevan pensaan väriä limen vihreäksi. Korostin pilviä sekä lisäsin ukin taakse valokehän taivaalle. Maalaaminen sujui mallikkaasti ja olin tyytyväinen teoksen lopputulokseen. (Kuva 29)

Kuva 29. Öljymaalauksen lopputulos

4 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuskohteena oli fotorealismien tyyliä eli valokuvarealismin ja tarkoituksena oli tutkia, perehtyä ja avata syvemmin traditionaalisen fotorealismien perusteita sekä syventää maalaustaitojani pidemmälle. Maalasin kaksi muotokuvamaalausta käyttäen valokuvaa isoisästäni mallikuvana. Tein oman näköhavaintoni seuraten fotorealismien taiteen tyyliä.

Fotorealismi jäljittelee valokuvarealistista maalausjälkeä. Valokuvaa käytetään mallikuvana teoksien työstämisessä. Fotorealismissa ei jäljitellä todellisuutta vaan valokuva toimii teoksen todellisuutena ja siitä tehdään mahdollisimman identtinen ja yksityiskohtaisesti täsmällinen näköhavainto valokuvaan nähden. Perimmäisenä tarkoituksena on tehdä tarkkaa ja pehmeää maalausjälkeä, jossa ei olisi siveltimen jälkiä. Tekniikkaa voi kuitenkin soveltaa ja taiteilijalla on vapaus luoda omanlaisensa fotorealistinen maalaus käyttäen esim. Symboliikkaa teoksissaan tai lisäten oman persoonallisen jäljen teokseen. (Tuimala, 2022)

Netissä oli rajallinen määrä tutkimustietoa fotorealismista sekä relevantista tiedosta. Se tuotti välillä vaikeuksia. Tutkin myös erilaisia opinnäytetöitä liittyen kuvataiteeseen ja etenkin fotorealismiin, mutta monissa opinnäytetöissä mainittiin vain muutamia lauseita fotorealismista. Fotorealismi on erittäin laaja käsite ja yksi taiteen tyyliä, joten siihen liittyy paljon teoriaa kuten esim. erilaiset maalaustekniikat, maalausohjeet, monipuolinen välineistö ja väriteoria. Netissä on myös erilaisia opetusvideoita fotorealistisesta maalaamisesta ja sen harjoittamisesta. Kirjoittaminen alkoi luonnistua ja opinnäytetyöni alkoi edetä mallikkaasti.

Opinnäytetyöni oli taiteellinen tutkimus, jossa analyysimenetelmänä käytin formalistista analyysiä. Kirjasin ja dokumentoin valokuvien jokaisen työvaiheen taiteellisesti ja täsmällisesti sekä hain tutkimustietoa aktiivisesti netistä. Minulla on ennestään kokemusta maalata fotorealismien mukaan, joten siitä oli erityisesti hyötyä työstäessäni kaksi muotokuvamaalausta sekä tutkiessani tyyliä.

Teoksissa pyrin kiinnittämään erityistä huomiota yksityiskohtiin, visuaaliseen maailmaan, kolmiulotteisuuteen ja syvyyteen, valööriin sekä elävään ja valoku-

vatarkkaan lopputulokseen. Haasteena oli työstää mahdollisimman identtinen lopputulos valokuvaan nähden ja jäljitellä valokuvasta realistinen öljyvärитеos.

Maalasin 2 muotokuvamaalausta, joista yksi oli kokeellinen akryyliteos (27 x 35) ja toinen öljyvärитеos (65 x 81CM). Kokeellisen akryyliteoksen tarkoituksena oli auttaa minua hahmottamaan ja sommittelemaan lopullisen öljyvärитеoksen maalaus pohjalle. Kirjasin kokeellisen teoksen mittasuhteet muistiinpanoihin ylös isomman öljyvärитеoksen maalaus pohjan mittasuhteita varten. Tämä oli kuitenkin haasteellinen ja aikaa vievä työtapa. Havaitsin myös, kuinka kokeellisen teoksen mittasuhteet kasvoissa eivät vastanneet valokuvassa olevia mittasuhteita, joten kokeellinen teos oli epäkelpo käyttää öljyvärитеoksen sommittelussa. Päätin sommitella ukin isommalle maalaus pohjalle täysin uudelleen. En kuitenkaan heittänyt kokeellista teosta kokonaan syrjään, koska se auttoi värisävyjen hahmottamisessa. Havaitsin, että kokeellisen teoksen tekeminen oli kuitenkin tärkeä ja hyödyllinen tuki lopullisen teoksen työstämisen kannalta.

Öljyvärитеoksen pohjan piirtäminen tuotti haasteita, koska se oli ensimmäinen kerta, kun piirsin muotokuvan isommalle maalaus pohjalle. Kasvot piti ajatella, suunnitella ja nähdä, sekä maalata paljon suuremmassa mittakaavassa, kuin mihin olin tottunut ennen. Minun piti ottaa huomioon erityisesti kasvojen koko, sillä järjestelmäkameran linssi vääristää kuvakulmaa valokuvassa ja siksi kasvot näyttävät suuremmilta lippalakkiin ja hartioihin verrattuna.

Ennen opinnäytetyötäni olin maalannut siten, että yhdistin värejä toisiinsa siveltimellä kankaalla ilman, että olin sekoittanut paletilla monenlaisia ihon eri värisävyjä ja tummuusasteita valmiiksi. Yhdistin öljyvärejä kankaalla pensselillä, joka aiheutti sen, että pohjan värisävy saattoi näkyä kerroksen alta ja siveltimen harjaspää pilaantui herkästi. Opin tästä ja päätin opinnäytetyössäni kehittää maalaustekniikkaani ja kokeilla maalaamista uudella tavalla kehittäen myös teoksen maalaus jälkeä. Siveltimien laatu säilyi hyvänä ja kalliita siveltimiä ei tarvitse jatkuvasti uusia. Se on osa kestävästä kehitystä. Pienestä on hyvä aloittaa.

Öljyvärитеoksen kasvojen alueella sekä taivaan maalaamisessa käytin pyörivää maalaustekniikkaa. Huomasin, kuinka maalaus jäljestä tuli siistin ja pehmeän näköinen. Öljyvärit sekoittuivat sulavasti toisiinsa kankaalla. Öljyväreiden hitaan kuivumisen takia pystyin palaamaan vain tiettyyn alueeseen. Jatkoin työstämistä

tä jo seuraavana päivänä. Huomasin, kuinka teosta oli parempi maalata, kun se oli vielä märkä. Punaisen verstaan maalaamisesta piti odottaa, jotta vihreä pensas verstaan edessä kuivui ensin. Muuten värit olisivat sekoittuneet toisiinsa ja se olisi hidastanut teoksen työstämistä.

Yksi opinnäytetyöni haasteista oli aikataulu, joten päätin antaa öljyvärитеokselle paljon aikaa, jotta ehdin työstämään teoksen mahdollisimman hyvin ja saada sen näyttämään mahdollisimman identtiseltä mallikuvaan nähden. Halusin olla täsmällinen teoksen yksityiskohtien tekemisessä ja olin yllättynyt siitä, että aikataulu oli loppujen lopuksi kaikista pienin ongelmakohta. Maalasin öljyvärитеosta kolmen kuukauden ajan, joka on kohtuullinen aika näinkin vaativalle teokselle. Kolmen kuukauden ajan tehty öljyvärityö ei ole kannattavaa esimerkiksi yrittäjänä, jos taulun hinta on esim. 2000 euroa. Samanaikaisesti voisi tehdä montaa työtä rinnakkain, kun öljyvärin kuivumiset ovat eri vaiheissa.

Opinnäytetyöni perimmäisenä tarkoituksena oli syventää maalaustaitojani pidemmälle sekä saavuttaa valokuvarealistinen öljyvärитеos käyttäen valokuvaa isoisästäni referenssinä. Valokuvassa näkyy, kuinka lippalakki on pienempi kasvoihin verrattuna ja lopullisessa öljyvärитеoksessa lippalakki ei ole täysin identtinen mittasuhteiltaan. Mielestäni onnistuin kuitenkin saavuttamaan valokuvarealistisen lopputuloksen, joka oli opinnäytetyön tutkimuskysymys ja olin tyytyväinen öljyvärитеoksen lopputulokseen. Opinnäytetyön ansiosta maalaustekniikkani kehittyi huomattavasti paremmaksi ja minulla on nyt paljon parempi käsitys siitä, että millainen on kaikista paras maalaustekniikka minulle. Kehittämisen kohteena on maiseman maalaaminen, sekä sommittelun harjoittelu.

Fotorealismien merkityksen ja arvostuksen digitalisoituvassa yhteiskunnassa voisi ottaa uudeksi tutkimuskohteeksi, jossa opiskelija voisi perehtyä aiheeseen. Ajattelen, että tämä olisi mielenkiintoinen aihe tutkittavaksi.

LÄHTEET

Häkli, S. 2015. Maalauspohjan tekeminen / Making a canvas for painting. Sirpa Häkli 2022. Viitattu 2015 <https://www.sirpahakli.net/9799>.

Beashandmade 2022. Aloitus öljymaalilla (Aloittelijan opas). Fin.beashandmade.fi 2022. <https://fin.beashandmade.com/getting-started-with-oil-paints-92191>.

Koivisto, J. 2021a. Akryylivärit. Taidemaalausta.fi 22.4.2021. Viitattu 22.4.2021 <https://taidemaalausta.fi/?p=73>.

Koivisto, J. 2021b. Maalaaminen öljyväreillä 1. Taidemaalausta.fi 16.2.2021. Viitattu 16.2.2021 <https://taidemaalausta.fi/?p=32>.

Koivisto, J. 2021d. Maalauspohjan tekeminen. Taidemaalausta.fi 2.2.2021. Viitattu 2.2.2021 <https://taidemaalausta.fi/?p=1>.

Kookas 2022. Monenkirjavia väriteorioita ja värijärjestelmiä. Viitattu <https://www.kookas.fi/taide/kuvataide/kuvataiteen-perusteita/monenkirjavia-variteorioita-ja-varijarjestelmia>.

Kuparikettu 2019. Värit ja niiden voimat. Kuparikettu 20.5.2019. Viitattu 20.5.2019 <https://kuparikettu.fi/varit-ja-niiden-voimat/>.

Mankkinen, J. 2016. Valokuva kuin maalaus – Kumussa laaja fotorealistisen taiteen näyttely. Yle 8.4.2016. Viitattu 8.4.2016 <https://yle.fi/uutiset/3-8764979>.

Muddy Colors 2021. Scott Waddell's painting course... watch for free! Muddy Colors 22.7.2021. Viitattu 22.7.2021 <https://www.muddycolors.com/2021/07/scott-waddells-portrait-course-watch-for-free/>

Matomäki, O. 2021. Kuinka maalata palettiveitsellä? Askeleet: Menetelmä 1/3: tarvikkeiden kerääminen. Nolset.fi 9.3.2021. Viitattu 9.3.2021 <https://www.nolset.fi/21697-kuinka-maalata-palettiveitsella>.

Mustonen, E. 2020. Öljyvärimalauksesta – Työturvallisuus. Ateljee Emmi Mustonen 22.3.2020. Viitattu 22.3.2020 <https://www.ateljeeemmimustonen.com/blog/2020/3/22/ljyvrimaalauksesta-tyoturvallisuus>.

Paavilainen, M. 2015. Valööri harjoitus. Peda.net 6.10.15. Viitattu 6.10.2015 <https://peda.net/eurajoki/peruskoulut/oppiaineet/kuvataide/8vs22/val%C3%B6ri-harjoitus>.

Siistonen, M. 2016. Mitä lempivärisi kertoo sinusta – Opi värien merkitys. Anna 10.2.2016. Viitattu 10.2.2016 <https://anna.fi/hyvinvointi/itsetuntemus/mita-lempivarisi-kertoo-sinusta-opi-varien-merkitys>.

Tieteen termipankki 2016. Estetiikka:fotorealismi. Viitattu 21.3.2022 <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Estetiikka:fotorealismi>.

Tuimala, T. 2022. Fotorealismmin salaisuudet paljastettu osa 1. - Millintarkan koptioimisen raju demystifointi. Tuomas Tuimala. Viitattu <https://www.tuomastuimala.fi/post/fotorealismmin-salaisuudet-paljastettu>.